

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Cultúr Scoile Ionchuirimsitheach a Choithú i mBunscoileanna

Oide a chur i láthair

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Léargas ar an Seimineár

Seisiún 1 09:30 - 11:00	Tuiscint ar Ionchuimsitheacht
Tae/Caife 11:00 - 11:15	
Seisiún 2 11:15 - 13:00	Braistint Mhuintearais a chur chun cinn do gach Foghlaimeoir Cuir Chuige Oideolaíocha Ionchuimsitheacha
Lón 13:00 - 14:00	
Seisiún 3 14:00 - 15:30	Caidrimh agus Comhpháirtíochtaí a Thógáil Cur Chuige Scoile Uile agus Lucht Ceannaireachta ar Scoil Ionchuimsitheach

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 1

Tuiscint ar
Ionchuimsitheacht

Fáilte agus Daoine a Chur in Aithne

Oide

Le linn an tseisiúin seo déanfaimid machnamh ar gach foghlaimeoir a chuimsiú trí:

- obair dhearfach na scoile a roinnt agus aitheantas a thabhairt di
- úinéireacht roinnte ar chultúr mhuintearais a chur chun cinn
- machnamh a dhéanamh ar chúinsí lasmuigh dár gcomhthéacs scoile, lena n-áirítear claontacht intuigthe a mbíonn tionchar acu ar bhraistint mhuintearais an fhoghlaimeora

Ag do bhord, cuir tú féin in aithne agus mínigh do chomhthéacs scoile

Ár nlonchais Roinnte don Lá Inniu

Timpeallacht tacaíochta:

Fianaise ar dhea-chleachtas a roinnt, ag tabhairt aitheantais d'éagsúlacht chomhthéacsanna agus eispéireas na scoile

Réamhghníomhacht agus Dearfach:

Na féidearthachtaí atá ag scoileanna torthaí agus eispéiris fheabhsaithe a chur chun cinn d'fhoghlaimoirí a dhearbú

Rannpháirteachas Comhionann a Chur Chun Cinn:

Rannpháirteachas a spreagadh, ceisteanna a chur agus spás sábháilte, measúil agus rúnda a chruthú

Dírthe:

Timpeallacht dhearfach foghlama a choinneáil, dírithe ar chothromas, comhionannas agus muintearas a chothú d'fhoghlaimoirí

Acmhainní agus Tacaíochtaí Seimineáir

Oide

The screenshot shows a Padlet board with the following sections:

- Ábhair Seimineáir**: A section for seminar topics.
- Príomh Doiciméid**: A section for key documents, including:
 - COSÁN Foghlaim Ghairmiúil (Cosán)**: Professional Learning (Cosán) | Professional Learning | The Teaching Council
 - An Cód Iompair Ghairmiúil (An 2ú hEagrán Nuashonraithe 2016) An Chomhairle Mhúinteoireachta**: An Cód Iompair Ghairmiúil (An 2ú hEagrán Nuashonraithe 2016) An Chomhairle Mhúinteoireachta
 - Cineáltas Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht**
- Acmhainní**: A section for resources, including:
 - Túsla: An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach**: Túsla: An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach
 - Oide Bearla mar Teaga Breise Padlet (as Béarla)**: Oide Bearla mar Teaga Breise Padlet (as Béarla)

<https://tinyurl.com/lonchuimsitheach>

Seisiún 1

Faoi dheireadh an tseisiúin seo beidh na rannpháirtithe tar éis tús a chur leis an méid seo a leanas a dhéanamh:

- a dtuiscint ar Chultúr Scoile Ionchuimsitheach a fhorbairt
- machnamh a dhéanamh ar Ionchuimsitheacht a gCultúr Scoile féin

Tuiscint ar Ionchuimsitheacht a fhorbairt

Cad iad na focail nó na frásaí a ritheann leat nuair a smaoiníonn tú ar an bhfocal ionchuimsiú i gcomhthéacs scoileanna?

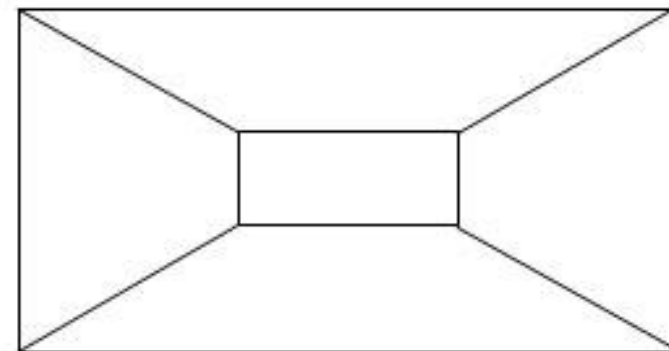

I dTreo Comhthuiscint ar Ionchuimsiú

Ag obair i ngrúpaí de 4:

1. Roghnaíonn gach duine ráiteas ionchuimsithe difriúil ó lár an bhoird.
2. Ar do chuid den mhata boird, breac síos na focail shuntasacha i ndáil le do shainmhíniú/tagairt.
3. I lár an mhata boird, déan na frásaí/focail/smaointe coitianta a thaifeadadh chun tuiscint chomhroinnte ar ionchuimsiú do ghrúpaí a aontú

Baineann éagsúlacht leis na bealaí go léir ina bhfuil difríocht idir daoine, agus an chaoi a gcaitheann siad a saol mar dhaoine aonair, laistigh de ghrúpaí, agus mar chuid de ghrúpa sóisialta níos leithne: mar shampla, is féidir duine a rangú, nó iad féin a rangú, de réir a n-aicme shóisialta, inscne, míchumais/cumais, mar eisimirceach Éireannach a tháinig ar ais, stádas teaghlaigh, mar uchtaí idir tíortha, nó ó struchtúr teaghlaigh difriúil, lena n-áirítear cúram altrama. Is féidir breathnú orthu – nó is féidir leo breathnú orthu féin– mar chuid de ghrúpa mionlaigh, de ghrúpa eitneach mionlaigh nó mar chuid den ghrúpa tromlaigh/ceannasach.

Cairt Éagsúlachta, Chomhionannais agus Ionchuimsithe don Chúram agus don Oideachas Luathóige.

(An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige, 2016, Ich. vi)

Cén fáth ar gá dúinn machnamh a dhéanamh ar éagsúlacht i gcomhthéacs scoileanna?

Cad iad na deiseanna atá ann do GACH foghlaiméir nuair a chuireann scoileanna luach ar an éagsúlacht?

Aidhmeanna an Oideachais

Luaitear in Airteagal 29 de UNCRC go bhfuil an méid a leanas ar cheann d'aidhmeanna an oideachais:

“An leanbh a ullmhú do shaol freagrachta i sochaí ina bhfuil saoirse, i spiorad na tuisceana, na síochána, na caoinfhulaingthe, an chomhionannais idir fir agus mná, agus an cairdeas idir gach cineál dreama agus grúpa eitneach, náisiúnta agus creidimh agus daoine de bhunadh dúchasaigh.”

Neamhionannas, Comhionannas, Cothromas agus Ceartas

Oide

Neamhionannas, Comhionannas, Cothromas agus Ceartas

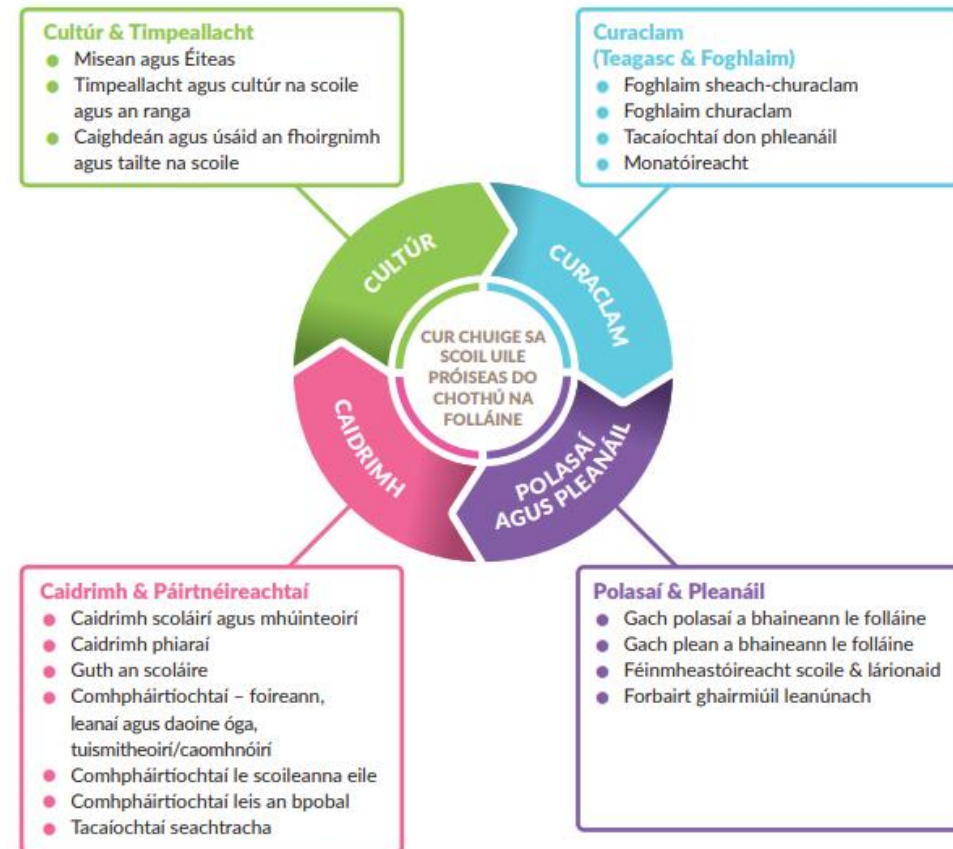
Oide

Ionchuimsiú i gCleachtas

Cén chuma ba chóir a bheith ar ionchuimsiú fiúntach i scoileanna?

D'úsáid Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht

Oide

Trí chultúr agus timpeallacht dhearfach ionchuimsitheach scoile a chruthú, cuirtear spás ar fáil ina mbíonn braistint mhuintearais ag leanaí, daoine óga agus baill foirne agus ina mbraitheann siad sábháilte, nasctha agus tacaíthe.

Trí fhorbairt na gcaidreamh agus na gcomhpháirtíochtaí idir leanaí agus daoine óga, a dteaglaigh agus pobal na scoile a chur chun cinn, cuirtear lenár líonraí agus lenár dtuiscint ar eispéiris daoine eile i sochaí na hÉireann.

An Roinn Oideachais
Department of Education

Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht

Cur chuige Oideachais Uile na hÉireann chun bulaíocht a chosc agus dul i ngleic léi i scoileanna

Nollaig 2022

Soláthraíonn curaclam ionchuimsitheach agus tacúil dár leanaí agus dár ndaoine óga, le hoiliúint agus forbairt d'fhoireann uile na scoile, soláthraíonn sé tacaíocht agus deiseanna comhsheasmhacha d'fhoghlaim ionchuimsitheach agus do chomhbhá a ghiniúint.

Beartais agus pleanáil oiriúnaitheach agus fhreagrúil ina bhfuil leanaí agus daoine óga, a dteaglaigh, a gcomhpháirtithe oideachais agus a bpríomhpháirtithe leasmhara ina rannpháirtithe gníomhacha ag obair i gcomhar leis an Rialtas, ina dtugtar aitheantas agus ina saibhrítear an ról atá againn go léir maidir le bulaíocht a chosc i scoileanna na hÉireann.

Príomhtheachtaireachtaí

Tá meas ag cultúir scoile ionchuimsitheacha ar fhoghlaimoirí mar dhaoine aonair agus spreagann siad iad le barr a gcumais a bhaint amach.

Cuireann pobail scoile ilchineálacha deiseanna chun cinn do gach foghlaimoir chun scileanna a fhorbairt atá riachtanach chun páirt ghníomhach a bheith acu sa sochaí.

Bíonn tionchar ag cultúr na scoile, caidrimh, comhpháirtíochtaí, beartas, pleanáil agus curaclam ar bhraistint mhuintearais na bhfoghlaimoirí.

Is éard atá i gceist le cultúr ionchuimsitheachta a chothú ná comhoibriú agus comhpháirtíocht le baill foirne, foghlaimoirí, tuismitheoirí, agus gníomhaireachtaí seachtracha.

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 2

Oideachas lonchuimsitheach:

Braistint Mhuintearais a chur
chun cinn do gach
Foghlaiméoir agus Cleachtais
Oideolaíochta
lonchuimsitheacha

Seisiún 2

Faoi dheireadh an tseisiúin seo beidh na rannpháirtithe tar éis tús a chur leis an méid seo a leanas a dhéanamh:

- tionchar féiniúlacht agus muintearas an fhoghlaimeora ar an bpróiseas teagaisc, foghlama agus measúnaithe i scoileanna a fhiosrú.
- machnamh a dhéanamh ar an gcaoi a gcuireann cuir chuige oideolaíocha ionchuimsitheacha le braistint mhuintearais foghlaimeora ar scoil

Muintearas

"a mhéid a bhraitheann daltaí go pearsanta go bhfuil glacadh leo, go bhfuil meas orthu, go bhfuil siad mar chuid de phobal na scoile, agus go dtacaíonn daoine eile leo i dtimpeallacht shóisialta na scoile"

Goodenow (1993)

Cén tionchar a bhíonn ag braistint mhuintearais foghlaimeora ar a gcumas tabhairt faoi shaol na scoile?

Braistint Mhuintearais an Fhoghlaim

Bíonn na ráitis a leanas ábhartha d'fhoghlaimoirí a thuairiscíonn braistint láidir mhuintearais agus iad ar scoil:

- scóir léitheoireachta níos fearr
- is mó seans go gcuirfidh siad oideachas dara leibhéal i gcrích
- is mó seans go rachaidh siad ar aghaidh go hoideachas tríú leibhéal
- tinreamh níos fearr
- léiríonn siad spreagadh acadúil, féinmheas agus gnóthachtáil níos airde
- is lú seans go dtabharfaidh siad faoi iompraíochtaí baolacha nó frithshóisialta
- is lú seans go mbeidh siad míshásta lena saolta

ECFE (2020)

Muintearas i gComhthéacs na hÉireann

Oide

Déanam cairde go héasca ar scoil.

D'easaontaigh 24%/nó d'easaontaigh siad go láidir

Braithim ar mo shuaimhne as ar scoil.

D'easaontaigh 33%/nó d'easaontaigh siad go láidir

Braithim go bhfuil scoláirí eile cosúil liom

D'aontaigh 89%/nó d'aontaigh siad go láidir

Braithim coimhthíoch agus go gcuirtear ar leataobh mé ar scoil.

D'aontaigh 22%/nó d'aontaigh siad go láidir

Braithim ciotach agus ní bhím ar mo chompord ar scoil.

D'aontaigh 22%/nó d'aontaigh siad go láidir

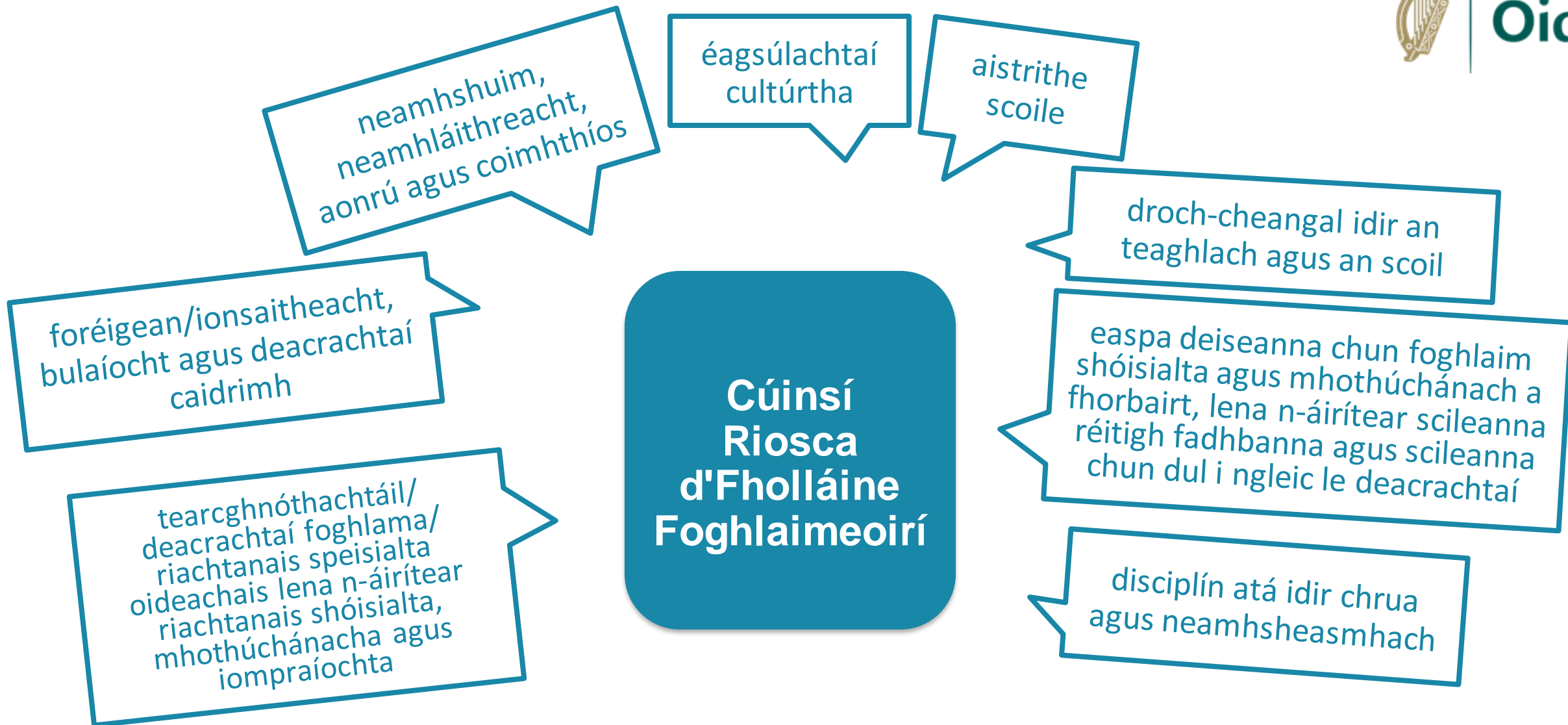
Braithim uaigneach ar scoil.

D'aontaigh 14%/nó d'aontaigh siad go láidir

Muintearas a Thuiscint

Oide

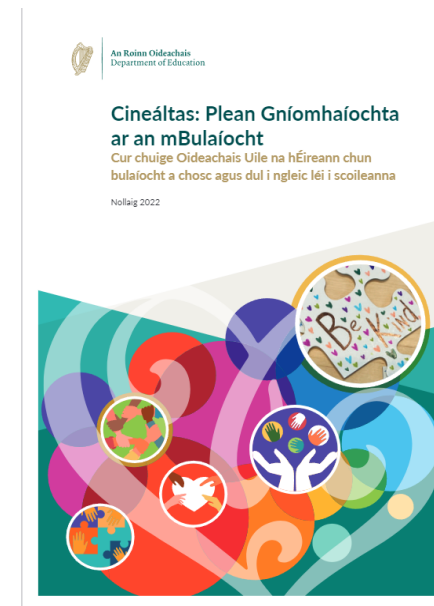

Ráiteas Polasaí Folláine agus Creat Cleachtais (2019)

Tacaíocht do Scoileanna

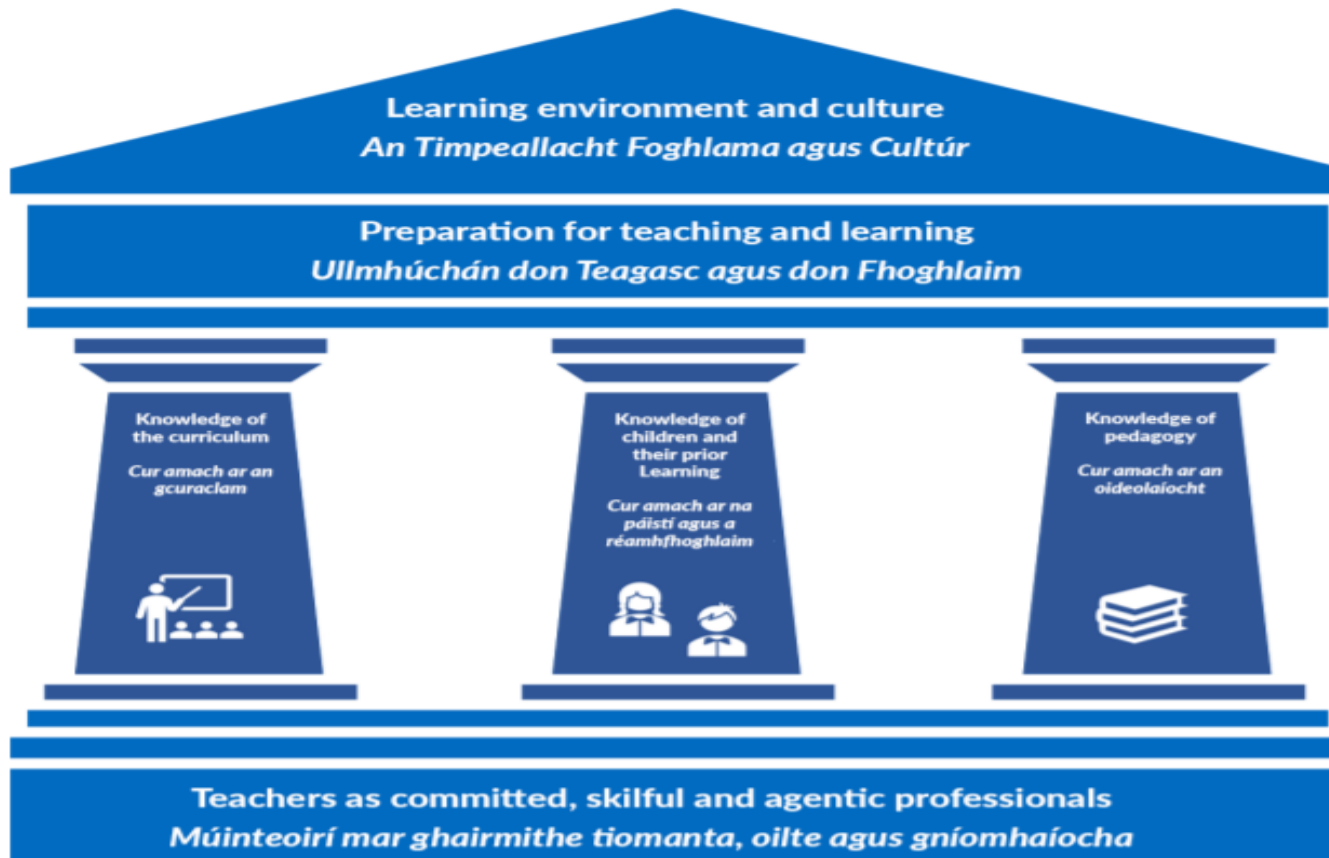
Oide

Timpeallacht agus Cultúr Foghlama Ionchuimsitheach a Chothú

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

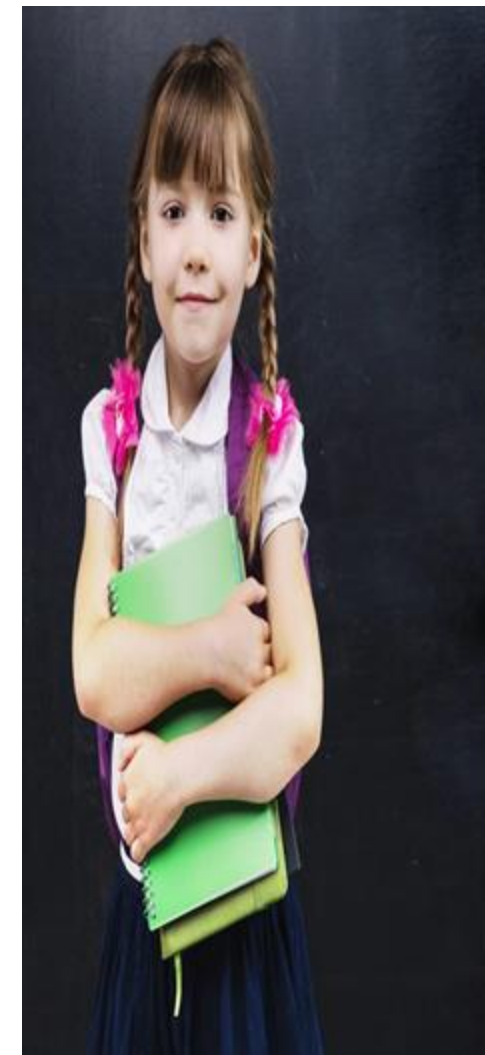
Ionchuimsiú agus Eolas ar an bhFoghlaim

“Áirítear le heolas ar na páistí na páistí mar fhoghlaim agus na páistí mar bhaill de theaghlach agus de phobal araon, agus is féidir a neartú trí bhreathnóireacht, trí bhailiú eolais agus trí mheasúnú.”

Treoir maidir le hUllmhúchán i gcomhair Teagaisc agus Foghlama Ich.8

Cé uathu a mbailimid eolas?

Conas a bhailimid an t-eolas seo?

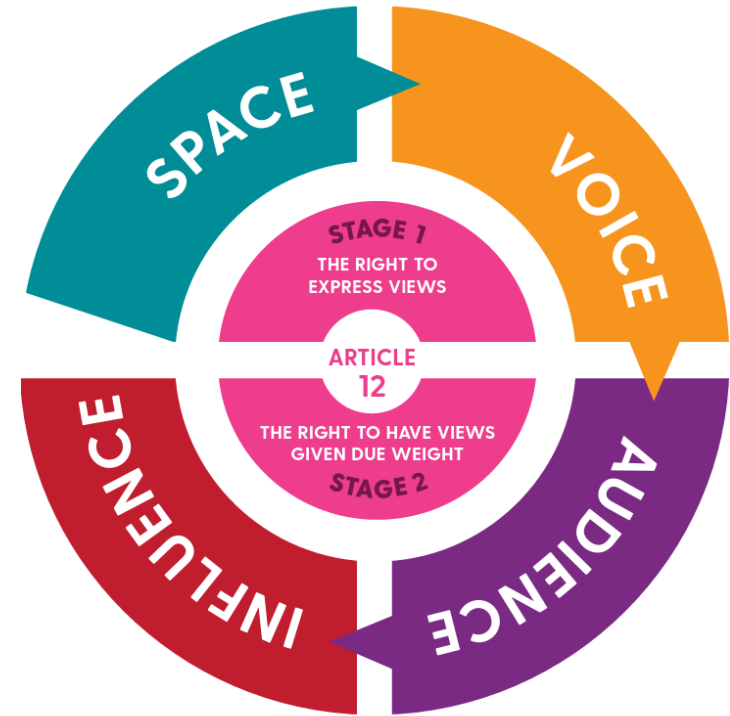

Rannpháirtíocht an Scoláire

"Is éard atá i gceist le bheith ina Scoil Ionchuisitheach ná guthanna gach linbh a chloisteáil ar bhonn leanúnach"

Niall Muldoon, An tOmbudsman do Leanaí, (2023)

Lundy, (2007)

Smaoinigh/Nasc/ Roinn roinnt cuir chuige éifeachtacha chun a chinntiú go n-éistear le guthanna na bhfoghlaimeoirí i do scoil agus go ngníomhaítear ina leith.

Comhpháirtíochtaí Éifeachtacha a Thógáil Oide

An Chomhairle Mhúinteoireachta,
Cód Iompair Phroifisiúnta, (2016)

Cleachtais Oideolaíochta Ionchuimsitheacha

Oide

'Díríonn ar a bhfuil ar fáil do chách a leathnú seachas rud éigin breise a chur ar fáil do roinnt daoine'

Florian and Black-Hawkins, (2011)

Samplaí de chleachtais oideolaíochta ionchuimsitheacha a roinnt agus a thaifeadh.

Cleachtais Oideolaíochta Ionchuimsitheacha Oide

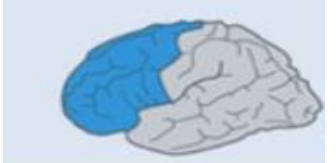
- Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (UDL)
- Teagasc Difreálach
- Teagasc Foirne
- Foghlaim Chomhoibríoch
- Teicneolaíocht Inrochtana
- Cleachtais atá Freagrúil ó Thaobh an Chultúir De
- Teanga agus Cumarsáid Ionchuimsitheach
- Féinmheasúnú agus Meastóireacht Sholúbtha
- Cur Chuige an Leanúntais Tacaíochta
- Tacaíocht agus Meantóireacht ó Phiaráí
- Foghlaim Ghníomhach agus Phraiticiúil
- Bainistíocht Eolach ar Sheomra Ranga

Cleachtais Oideolaíocha Ionchuimsitheacha

Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

Modhanna iomadúla léiriúcháin	Modhanna iomadúla rannpháirteachais	Modhanna iomadúla chun cur in iúl
<p>Tá bealaí éagsúla ag daoine eolas a bhrath agus a thuiscint, trí fhormáidí éagsúla mar shampla téacs, fuaim nó íomhánna.</p> 	<p>Tá cúiseanna spreagtha éagsúla ag foghlaimeoirí. Trí roghanna rannpháirteachais a chruthú, cinntítear gur féidir le foghlaimeoirí spreagadh intreach a aimsiú agus suim a chothú sa phróiseas foghlama.</p> 	<p>Tugtar deiseanna d'fhoghlaimeoirí a dtuiscint agus a n-eolas a léiriú trí mhodhanna éagsúla mar shampla tascanna scríofa, cur I láthair nó tionscadail ilmheán.</p>

Ahead.ie

Cleachtais Oideolaíocha Ionchuimsitheacha Oide

Cleachtas atá Freagrúil ó Thaobh an Chultúir agus na Teanga de

Gach foghlaimeoir a chuimsiú:

- go bhfuil gach foghlaimeoir cuimsithe go fiúntach ina bpobal scoile
- foghlaim agus teagasc ar ardchaighdeán atá ionchuimsitheach, dírithe ar an bhfoghlaimeoir, eolasach agus bunaithe ar fhianaise
- daoine óga ag glacadh páirt agus ag déanamh dul chun cinn san fhoghlaim
- ionchais arda agus deiseanna do chách de réir a gcumas, a láidreachtaí, a gcéimeanna forbartha, agus a riachtanais foghlama aitheanta

Ag Breathnú ar an Scoil Againne (An Roinn Oideachais, 2022, lch.8)

Príomhtheachtaireachtaí

Tá meas ag cultúir scoile ionchuimsitheacha ar fhoghlaimoirí mar dhaoine aonair agus spreagann siad iad le barr a gcumais a bhaint amach.

Cuireann pobail scoile ilchineálacha deiseanna chun cinn do gach foghlaimoir chun scileanna a fhorbairt atá riachtanach chun páirt ghníomhach a bheith acu sa sochaí.

Bíonn tionchar ag cultúr na scoile, caidrimh, comhpháirtíochtaí, beartas, pleanáil agus curaclam ar bhraistint mhuintearais na bhfoghlaimoirí

Is éard atá i gceist le cultúr ionchuimsitheachta a chothú ná comhoibriú agus comhpháirtíocht le bail foirne, foghlaimoirí, tuismitheoirí, agus gníomhaireachtaí seachtracha.

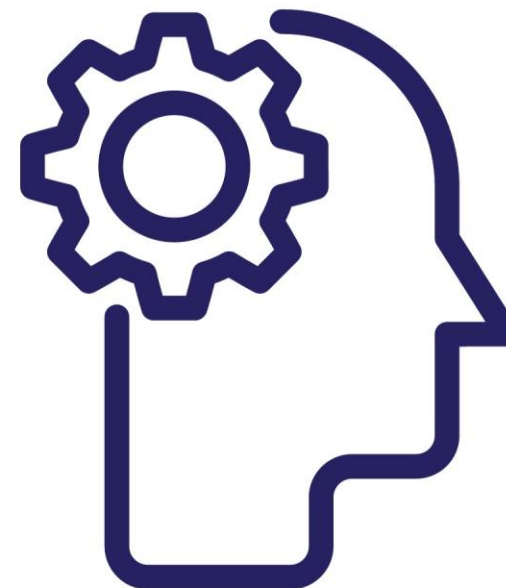

Machnamh ar Chleachtais Oideolaíochta Ionchuimsitheacha

Cad atá á dhéanamh agam go maith i mo sheomra ranga?

Cad atá á dhéanamh againn go maith mar scoil iomlán?

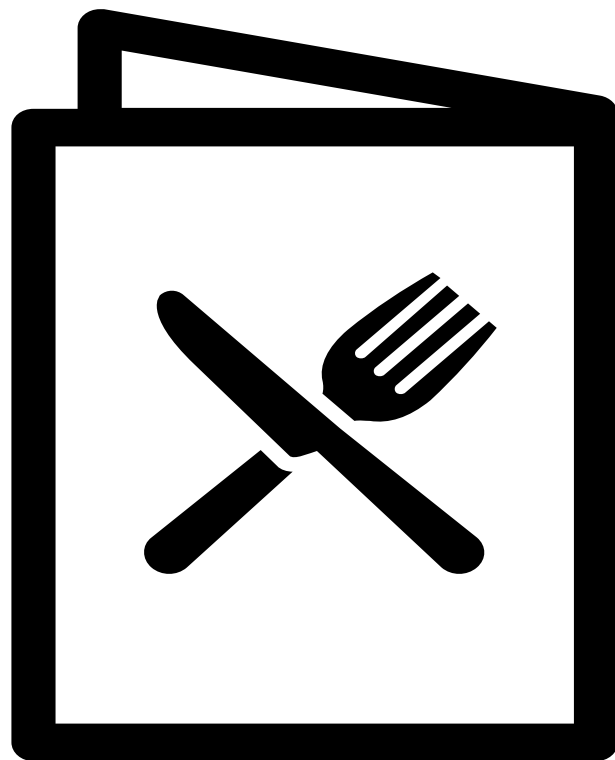
Cad a d'fhéadfaimis tosú ag tabhairt chun cinn inár scoil?

Lón

Oide

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 3

Comhpháirtíochtaí
a Fhiosrú agus na
Chéad
Chéimeanna Eile a
Bhunú do Do Scoil

Caidrimh agus Comhpháirtíochtaí

Oide

Cad iad na caidrimh agus na comhpháirtíochtaí a thacaíonn le hionchuimsiú gach foghlaimora?

Príomhtheachtaireachtaí

Tá meas ag cultúir scoile ionchuimsitheacha ar fhoghlaimoirí mar dhaoine aonair agus spreagann siad iad le barr a gcumais a bhaint amach.

Cuireann pobail scoile ilchineálacha deiseanna chun cinn do gach foghlaimoir chun scileanna a fhorbairt atá riachtanach chun páirt ghníomhach a bheith acu sa tsochaí.

Bíonn tionchar ag cultúr na scoile, caidrimh, comhpháirtíochtaí, beartas, pleanáil agus curaclam ar bhraistint mhuintearais na bhfoghlaimoirí.

Is éard atá i gceist le cultúr ionchuimsitheachta a chothú ná comhoibriú agus comhpháirtíocht le bail foirne, foghlaimoirí, tuismitheoirí, agus gníomhaireachtaí seachtracha.

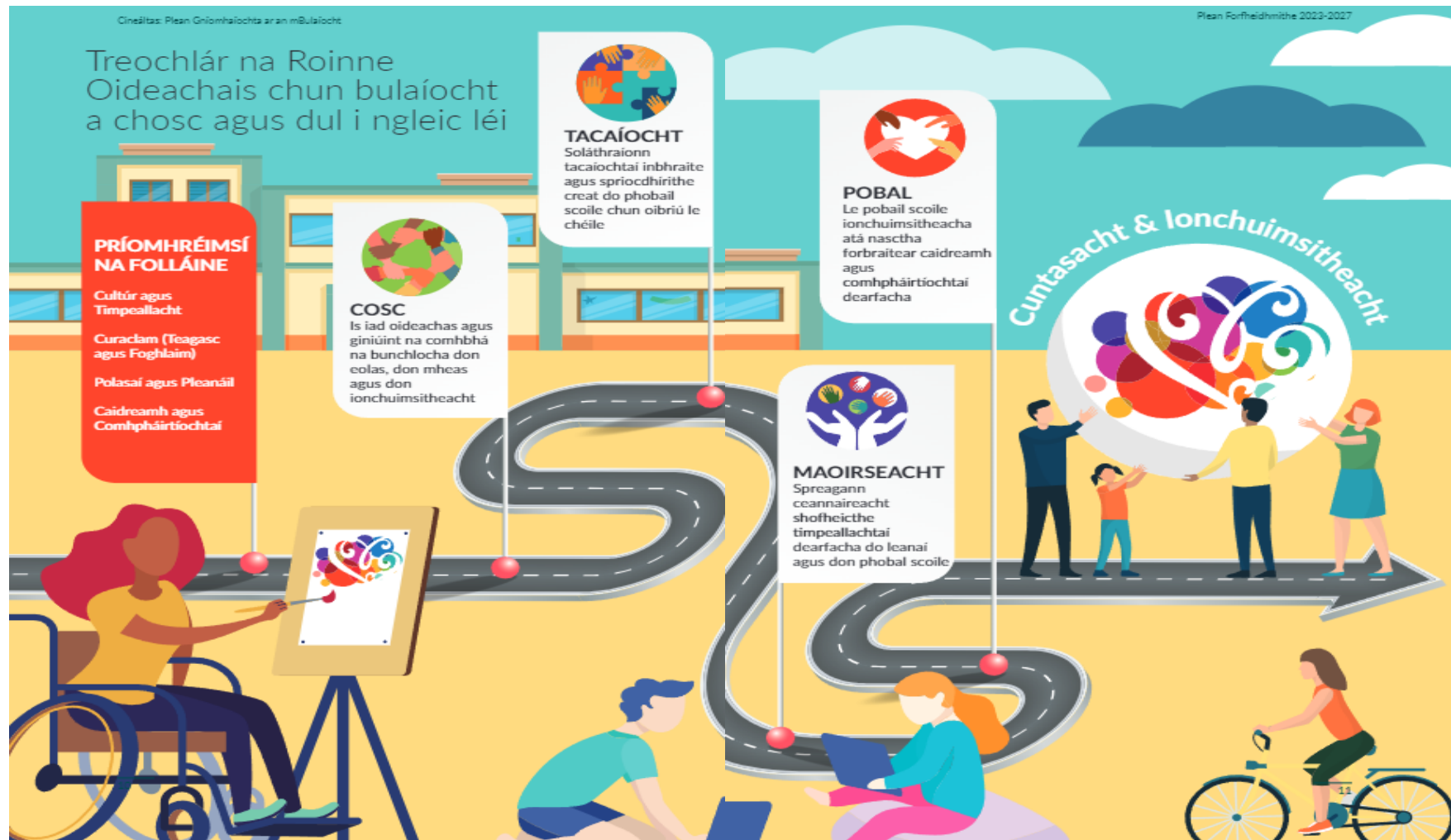
Cur Chuige na Scoile Uile

Cén chuma ba chóir a bheith ar ionchuimsiú fiúntach i scoileanna?

Treochlár Chineáiltas

Cur Chuige na Scoile Uile

Is trí chaint a
dhéanfar
difríocht.

Cad iad na comhráite is gá dúinn a bheith
againn agus cé leis/leo?

Cad iad na cineálacha cur chuige a úsáidfimid?

Acmhainní agus Tacaíochtaí Seimineáir

Oide

The screenshot shows a Padlet board with the following content:

- Column 1: Ábhair Seimineáir**
 - Placeholder: +
- Column 2: Príomh Doiciméid**
 - teachingcouncil.ie
An Cód Iompair Ghairmiúil (An 2ú hEagrán Nuashonraithe 2016) An Chomhairle Mhúinteoireachtanaí Conduct (Updated 2nd edition 2016) | Fitness to Teach | The Teaching Council
 - Cineáltas Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht
An Bann Oideachais | Department of Education
Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht
Cur chuige Oideachais Uille na hÉireann chun bulaíocht a chosc agus dul i ngleic léi i scoileanna
Nuair 2022
- Column 3: Acmhainní**
 - Túsla: An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach
TÚSLA
Services
tusla.ie
ServicesTusla - Child and Family Agency
Túsla: An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach
 - Oide Bearla mar Teaga Breise Padlet (as Béarla)

Tagairtí agus Príomhdhoiciméid

Oide

- Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht 2023 – 2027 <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/252216/4268b8ba-d7c5-4d76-af50-0637e269073a.pdf>
- An tAcht um Stádas Comhionann (2000-2018) <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2000/act/8/revised/en/html>
- Treoirínte um Oideachas Idirchultúrtha sa Bhunscoil (2005) (á Nuashonrú faoi láthair) https://ncca.ie/en/resources/intercultural_ed_pri/
- Treoirínte Oideachais Idirchultúrtha san Iar-bhunscoil (2006) https://ncca.ie/en/resources/interc_guide_pp_eng/
- Straitéis Oideachais Idirchultúrtha 2010-2015 <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/120820/09c2c2c6-ba6e-4618-9358-e23f001fd353.pdf#page=null>
- Treoirínte le hAghaidh Folláine sa tSraith Shóisearach(2021) https://ncca.ie/media/5039/updated-guidelines-2021_ga.pdf
- Ag Féachaint ar an Scoil Againne, 2022 Creat Cáilíochta do Bhunscoileanna agus do Scoileanna Speisialta <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/232720/b4f77625-c6df-4988-84b4-14371d922be8.pdf#page=null>
- Straitéis um Chomhtháthú Imirceach (2017) <https://www.gov.ie/en/publication/983af-migrant-integration-strategy/>
- An Plean Gníomhaíochta Náisiúnta i gcoinne an Chiníochais 2023-2027 (2023) <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/250231/bfad51c8-87cc-4f0a-b3bc-991fb6eec3bc.pdf#page=null>
- An Straitéis Náisiúnta do Mhná agus do Chailíní 2017 -2020 <https://assets.gov.ie/95979/1cce0f7f-68dd-4cf4-b7cf-80a9b2c2e912.pdf>

Tagairtí agus Príomhdhoiciméid

- Straitéis Náisiúnta um Chuimsiú an Lucht Siúil agus na Romach 2017-2021 <https://www.gov.ie/en/publication/c83a7d-national-traveller-and-roma-inclusion-strategy-2017-2021/>
- Nelis, S.M. *et al.* (2021) *Lasmuigh de ghnóthachtáil: Torthaí baile, scoile agus folláine ó PISA 2018 do na scoláirí i Scoileanna DEIS agus do na scoláirí nach bhfuil i Scoileanna DEIS*. Baile Átha Cliath: An Foras Taighde ar Oideachas.
- ECFE (2017), *Torthaí PISA 2015 (Imleabhar VI): Students' Well-Being*, OECD Publishing, Páras.
- Creachuraclam na Bunscoile, le haghaidh Bunscoileanna agus Scoileanna Speisialta (2023) <https://www.curriculumonline.ie/getmedia/84747851-0581-431b-b4d7-dc6ee850883e/2023-Primary-Framework-ENG-screen.pdf>
- Creat Rannpháirtíochta - An Creat Náisiúnta do Leanaí agus do Dhaoine Óga agus iad a bheith Rannpháirteach i nDéanamh Cinntí <https://hubnanog.ie/participation-framework/>
- Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh Na Náisiúin Aontaithe, Meitheamh 2010. Féach ar www.childrensrights.ie
- ECFE (2020), "Sense of Belonging at School", i *PISA 2018 Results (Imleabhar III): What School Life Means for Students' Lives*, OECD Publishing, Páras <https://doi.org/10.1787/d69dc209-en>.